

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

11 grudnia 2018

nr 93 (LXXIII)

cena: 13 Kč

WEEKEND W REGIONIE
KSIĄŻKA NAJLEPSZYM
PREZENTEM
STR. 4

KULTURA
FOTOGRAFIE JUŻ SĄ,
KALENDARZ WKRÓTCE
STR. 6

niepodległa

POLEKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

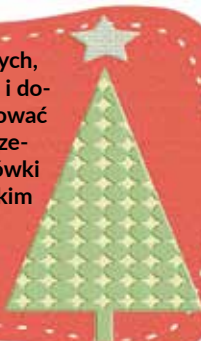
Muzyka na przedświąteczny czas

WYDARZENIE: Na Zaolziu koncerty adwentowe co roku cieszą się dużą popularnością. I chociaż niektórzy nazywają je adwentowymi, a inni świątecznymi, wszystkie mają jeden cel – wprowadzić ich odbiorców w nastrój zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Oto, co nas czeka w najbliższych dniach.

12 grudnia, Koncert Świąteczny PSA im. P. Kalety w Czeskim Cieszynie

- Całe spektrum instrumentów muzycznych, śpiew chórny i solowy, dzieci, młodzież i dorośli. Taką różnorodność może zaproponować tylko szkoła muzyczna. Ta działająca w Czeskim Cieszynie pod dyktando Renaty Wdówki robi to od wielu lat w kościele ewangelickim na Rozwoju w Czeskim Cieszynie. Przed publicznością zaprezentują się zarówno utalentowani uczniowie szkoły, jak i ich nauczyciele. Początek o godz. 17.00.

16 grudnia, Wieczór Kolęd w Trzyńcu

- Chór żeński Leszna Górna z dyrygentką Jolantą Petzold oraz „Lutheran Chorus” z Trzyńca z orkiestrą kameralną pod kierownictwem Józefa Podoli to główni bohaterowie Wieczoru Kolęd, który organizuje parafia Luterańskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzyńcu. Wieczór Kolęd w ich wykonaniu rozpocznie się o godz. 16.00 w miejscowym kościele ewangelickim.

15 grudnia, Koncert Adwentowy w Orłowej

- Nazwy tych zespołów nie brzmią ani świątecznie, ani sakralnie. To jednak nie stoi na przeszkodzie, by zagrały na adwentową i bożonarodzeniową nutę. Mowa o wykonawcach Koncertu Adwentowego, który rozpocznie się o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Orłowej, Old Boys Band i Glazy. Organizatorem jest MK PZKO w Orłowej-Porębie.

19 grudnia, Koncert Świąteczny Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie

- Pieśni, muzyka, fragmenty z Pisma Świętego i recytacje – to wszystko zaproponują uczniowie i nauczyciele Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie na swoim tradycyjnym Koncercie Świątecznym. W związku z tym, że co roku gimnazjum zasilają nowi uczniowie, pojawią się zarówno nowe twarze i nowe pomysły, jak i sprawdzone punkty programu. Koncerty będą dwa: o godz. 11.00 i 17.00, jak co roku w kościele ewangelickim na czeskokieszyńskich Niwach.

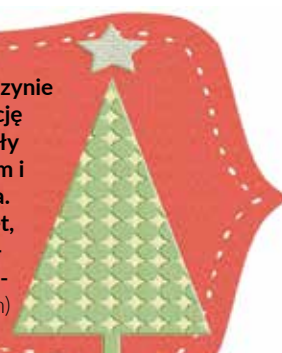
15 grudnia, Koncert Świąteczny w Trzyńcu

- Ten koncert należy do najpopularniejszych koncertów w przedświątecznym czasie. To dlatego, że jego wykonawcami są najlepsze zespoły folklorystyczne z całego Zaolzia, a wypełniona do ostatniego miejsca widownia Domu Kultury „Trisia” sprzyja podniosłej atmosferze tego wydarzenia. Jak zapewnił Roman Kulhanek, kierownik artystyczny ZPiT „Olza”, która od lat organizuje ten koncert wspólnie z Zarządem Głównym PZKO, przez scenę przewinie się ok. 300 wykonawców – dorosłych i dzieci. – Przeważać będzie oczywiście folklor, ale nie zabraknie też akcentów świątecznych – zapewniają organizatorzy. Imprezie będzie towarzyszyć kiermasz świąteczny, który przygotowują „Olza” i „Suszanie”. Początek programu o godz. 16.30.

21 grudnia, Wspólne Kolędowanie w Czeskim Cieszynie

- Przy choince na rynku w Czeskim Cieszynie o godz. 16.00 zabrzmia kolędy. Tę tradycję kolędowania pod gwiazdami wprowadziły MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum i Osiedlu oraz zespół kameralny TA Grupa. Oprócz niej wystąpią także zespół Nonet, chóry „Godulan Ropica” i „Canticum Novum” oraz soliści K. Muszyńska i R. Lasota. (sch)

SPOŁECZEŃSTWO

Z miłości do Mickiewicza i Ojczyzny

Cieszyn. Na dwa tygodnie przed wigilią i jednocześnie 220. urodzinami Adama Mickiewicza w piątek na zamku wspominano twórczość polskiego wieszcz. Uroczysta akademicka była jednocześnie pokłosiem tegorocznego wyjazdu Polaków z Zaolzia na Białoruś i Litwę. STR. 4

KULTURA

Recytatorzy, którym się chce

Gnojnik. Najlepsi młodzi recytatorzy z całego Zaolzia spotkali się w piątek w polskiej podstawówce w Gnojniku w finale konkursu recytatorskiego im. Jana Kubisza. Ta ciesząca się dużą popularnością impreza odbyła się po raz 17. STR. 5

MUZYKA

Powrót Noemiracles

Trzciniec. Zespół Noemiracles wydał właśnie swoją drugą płytę pt. „Návrat”. Tym razem dziewięć utworów Noemi Macura śpiewa wyłącznie po czesku. – Większą trudność sprawia mi pisanie w języku czeskim – wyjaśnia wokalistka. – Nie posługuję się nim na co dzień, ale na szczęście pomagała mi moja koleżanka Patricie Fuxowa, która przetłumaczyła kilka polskich piosenek i konsultowała moje czeskie teksty. STR. 6

SPORT

Przedświąteczne wystrzały

Trzciniec. Sobotnia strzelanina w Trzyńcu... Wydawałoby się, że działo się coś strasznego. I faktycznie, nawsiański klub strzelecki zorganizował coroczne towarzyskie przedświąteczne zawody w strzelaniu w trzynieckiej strzelnicy na Borku. Po raz pierwszy miały charakter międzynarodowy – w rywalizacji uczestniczyli Polak i Irlandczyk. STR. 8

Szanowni Czytelnicy

Dziś redakcja jest nieczynna. W najbliższy piątek będzie nieczynny sekretariat. Za utrudnienia przepraszamy.

NASZ »GŁOS«

Witold Koźdoń
kozdon@glos.live

W Katowicach obraduje od tygodnia Szczyt Klimatyczny. Czy klimat na naszej planecie się ociepla, nie wiem. Pamiętam jednak, że Boże Narodzenie mojego dzieciństwa było śnieżne i mroźne. Prawie każdy z nas miał też swoją zimową górkę, do której chętnie wraca dziś wspomnieniami. A teraz? Rok temu prawie nie było zimy. Dwa i trzy lata temu prawdziwa zima – taka z mrozami i śniegiem – zaczęła się zaś z dużym „poślizgiem”.

Wszystko to powoduje, że w grudniu tęsknię za zimą. Nie pamiętam, kiedy w XX wieku – przechodzą właśnie do historii? Ponoć nie do końca. Meteorolodzy (i to wcale nie amerykańscy) twierdzą na przykład, że atak prawdziwej zimy czeka nas dopiero w styczniu. I wówczas białego puchu ponoć nam nie zabraknie. Synoptycy prognozują, że temperatury będą wyjątkowo niskie, a przez niemal cały miesiąc możemy spodziewać się obfitych opadów. Według specjalistów, może to być najchłodniejszy styczeń od lat. I oby tak było, bo prywatnie lubię zimą. Choć jest to czas skrobania samochodów, elektryzujących się ubrań i włosów, nieodpalających silników i „ślizgawicy” na chodnikach, moim zdaniem ta pora roku jest dużo bardziej interesująca niż kończąca się właśnie jesień. Zwłaszcza w naszych Beskidach, które na początku roku pozwalają nam nie tylko szaleć na nartach.

PRZEŻYJMY TO JESZCZE RAZ...

• Każdego roku z utęsknieniem czekamy na święta Bożego Narodzenia. Każdego roku miasta są tak samo przystrojone... Czeski Cieszyn dawniej. Fot. WIEŚLAW PRZECZEK

CYTAT NA DZIŚ

Mateusz Morawiecki,
premier Polski

Traktujemy kwestię elektromobilności poważnie.

W ciągu najbliższych dziesięciu lat mamy zamiar przeznaczyć na ten cel co najmniej 3 miliardy euro

DZIŚ...

11
grudnia 2018

Imieniny obchodzą:
Artur, Daniel, Waldemar
Wschód słońca: 7.31
Zachód słońca: 15.44
Do końca roku: 20 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Chruścików
Międzynarodowy Dzień Terenów Górskich
Międzynarodowy Dzień Tanga
Przystawia:
„W ziemie odkryte ucho, to w lecie sucho”

JUTRO...

12
grudnia 2018

Imieniny obchodzą:
Adelajda, Aleksander, Dagmara
Wschód słońca: 7.32
Zachód słońca: 15.44
Do końca roku: 19 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Guzika
Przystawia:
„Mroźny grudeń, wiele śniegu, żyzny rokcek będzie w biegu”

POJUTRZE...

13
grudnia 2018

Imieniny obchodzą:
Łucja, Otylia
Wschód słońca: 7.33
Zachód słońca: 15.44
Do końca roku: 18 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Księgarza
Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego
Przystawia:
„Święta łucja głosi, jaką pogodę styczeń przynosi”

POGODA

wtorek

dzień: -1 do 1 C
noc: 1 do 0 C
wiatr: 1-4 m/s

środa

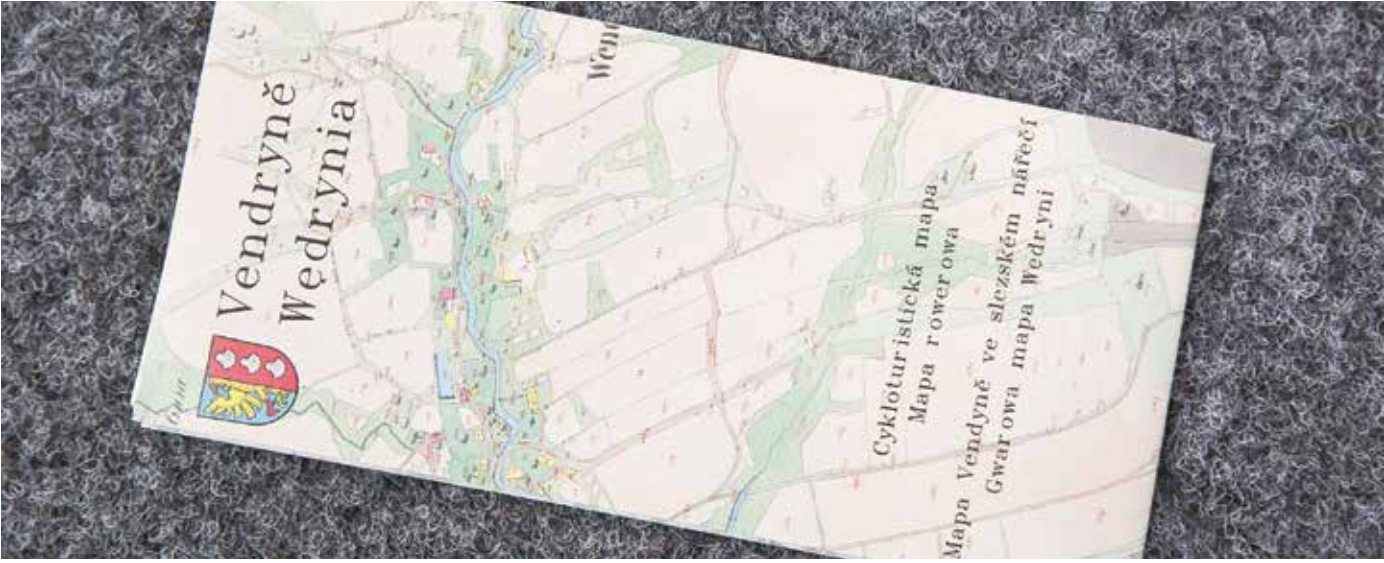
dzień: -1 do 1 C
noc: 1 do 0 C
wiatr: 1-4 m/s

czwartek

dzień: -4 do -2 C
noc: -3 do 0 C
wiatr: 1-4 m/s

Poszukiwacze zaginionych nazw

Wędrynia ma swoją mapę gwarową. Jej wydanie zainicjował gminny komitet ds. mniejszości narodowych. – Pierwotnie miała to być polskojęzyczna mapa w wersji literackiej. Nie znaleźliśmy jednak odwagi, żeby tłumaczyć nazwy gwarowe na polskie. Dlatego skupiliśmy się na wydobywaniu tych nazw z terenu – stwierdził przewodniczący komitetu, Roman Zemene.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

w miejsce czeskich nazw wpisać ich pierwotne odpowiedniki. – Tu spotkała nas niespodzianka. Wędrynia od czasów austriackich była opisywana bardzo lakonicznie, w związku z czym pojawiło się pytanie, skąd my te nazwy wytrzaśniemy – przyznał Zemene.

Nie pozostało więc nic innego, jak wyruszyć w teren, chodzić od domu do domu i pytać starych ludzi, jak nazywała się ta czy tamta łąka, ten czy tamten potok. Mimo to niektórych pojedynczych miejsc

nie udało się zidentyfikować, a z kolei w innych wypadkach do jednego miejsca podawano dwie różne nazwy, np. Czorny Potok i Żłoty Potok. – Największą białą plamą było jednak węgryńskie Zaolzie. Tu na wysokości zadania stanął prezes MK PZKO w Wędryni-Zaolziu, Bronisław Zawada, któremu udało się dotrzeć do wielu dawnych nazw – dodał szef komitetu ds. mniejszości narodowych.

Znaczącym źródłem informacji okazały się również dawne i

»Dzban« roku

Znane są już wyniki corocznego plebiscytu na Młodzieżowe Słowo Roku, organizowanego przez wydawnictwo naukowe PWN. Zwycięzcą tegorocznej, trzeciej edycji jest wyraz... dzban. Na słowo, które

w młodzieżowym slangu funkcjonuje jako epitet, oddano prawie 30 proc. głosów.

Okazuje się, że głosujący i jury byli jednomyślni. W mijającym roku popularność słówka wzrosła

lawinowo. Przeglądając internetowe dyskusje nastolatków nie sposób nie natknąć się na zwroty w rodzaju: „Ty dzbanie!”, „To nie dla takich dzbanów jak ty”, „Ale z ciebie dzban!”, etc.

(wik)

Mikołaj w szpitalu

• Prezenty mikołajkowe przyniosta do szpitala Renata Czader (w środku) oraz państwo Zahradnikowie. Fot. IRENA SIKOROWA-NOŻKOVA

Święty Mikołaj zawiątał w zeszłym tygodniu także na oddział pediatrii oraz oddział intensywnej terapii Szpitala Trzyniec. Renata Czader, prezes stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam”, odwiedziła z prezentami zarówno maluchy, jak i nastolatków. W tym roku towarzyszyli jej państwo Zahradnikowie. – Ogromną liczbę prezentów rozdaliśmy w łóżeczku dziecięcym, ponieważ nie daliibyśmy rady wszystkiego udźwignąć –

cieszyła się Andrea Cieniałowa, terapeuta na oddziale pediatrii. – Stowarzyszenie „Nigdy nie jesteś sam” podarowało jaśki, pluszaki, książeczki do kolorowania i książki z bajkami, gry, zestawy klocków, słuchawki i inne rzeczy. Przedstawiciele trzynieckiego stowarzyszenia regularnie, kilka razy w roku, odwiedzają małych pacjentów. Irena Sikorowa-Nożkowa, rzeczniczka prasowa szpitala, podkreśliła, że kierownictwo pla-

cówki jest wdzięczne za podarunki, ponieważ dzięki nim hospitalizowane dzieci przynajmniej na chwilę zapomną o bólu i innych dolegliwościach związanych z chorobą. Renata Czader zwróciła uwagę, że obfitość prezentów to zasługa młodych par, które poprosiły swoich gości weselnych, by zamiast kwiatów podarowali im zabawki dla chorych dzieci, a także kilku prywatnych sponsorów. (dc)

W czwartek demonstracja

Władze Orłowej nie rezygnują z dalszej walki o zachowanie oddziałów szpitalnych. Burmistrz Mirosław Chlubna wystosował list otwarty do Rady Województwa Morawsko-Sląskiego, w którym przedstawia argumenty orłowian. W czwartek o godz. 8.00 przed budynkiem Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie ma się odbyć demonstracja. Protestujący z Orłowej zostaną na nią przewiezieni bezpłatnie autokarami. Radni województwa mają w najbliższych dniach głosować nad projektem planu optymalizacji służby zdrowia.

Chlubna nie zgadza się z przytaczanymi przez władze województwa argumentami, popierającymi likwidację orłowskiego szpitala. – Jestem przekonany, że w wypadku szpitala w Orłowej nie chodzi o żadną optymalizację, lecz

o celowe podkradanie personelu jednego szpitala z korzyścią dla dwóch innych (w Karwinie i Hawierzowie), które od dłuższego czasu mają problemy z obsadzeniem stanowisk pracy – napisał burmistrz. – Z trzech szpitali, które tworzą tak zwaną unię personalną (Orłowa, Hawierzów, Karwina) właśnie orłowski szpital ma najbardziej stabilny zespół lekarzy – dodał. Chlubna zwraca także uwagę na fakt, że Urząd Wojewódzki z dużym poślizgiem przekazał władzom Orłowej dane dotyczące sytuacji finansowej orłowskiej części Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju. Burmistrz nie wierzy w to, że Orłowa osiąga najgorsze wyniki finansowe spośród wymienionych placówek. Apeluje do radnych wojewódzkich, by z rozważą głosowali nad planem optymalizacji. (dc)

403 398

euro wyniósł łączny budżet ośmiu projektów, które zrealizowały wspólnie gminy Gródek i Skoczów. Dofinansowanie pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zamknęło się w kwocie 303 618 euro. W sobotę radni z Gródka zawitali do Skoczowa. Samorządowe spotkanie poświęcone było współpracy, jaką obie gminy nawiązały w 2012 roku. O tym, jak zaczęły się kontakty obu samorządów, mówił wójt Gródka, Robert Borski. – Szukaliśmy partnera, który ma podobne problemy do naszych i znaleźliśmy Ochaby, które też mają ekrany dźwiękochłonne, a droga rozdziela miejscowość na dwie części. Skontaktowaliśmy się więc z tamtejszym sołtysem Maciejem Biełkiem, a kiedy okazało się, że Ochaby są częścią gminy Skoczów, zaczęliśmy współpracować ze Skoczowem – wspominał. Na zdjęciu wójt Robert Borski (w środku), który jest częstym gościem w miasteczku pod Kaplicówką. Po jego prawej stronie wiceburmistrz Skoczowa Andrzej Bubnicki, a z lewej Beata Macura, sekretarz gminy Skoczów. (wik/ox.pl) Fot. ARC

W OBIEKTYWIE...

• Mikołaj przyszedł do dzieci w mistrzowskim Miejscowym Kole PZKO. W zamian on i anioł usłyszeli wierszyki oraz piosenki w wykonaniu dzieci. Impreza ta ma wieloletnią tradycję. Fot. ARC

Książka najlepszym prezentem

Mieszkańcy Jabłonkowa i okolicy nie muszą jechać do Polski, ani nawet do Czeskiego Cieszyna, by kupić swym bliskim na gwiazdkę polskie książki. W Jabłonkowie długoletnią tradycją są Świąteczne Kiermasze Polskiej Książki, organizowane przez Miejscowe Koło PZKO, Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki oraz księgarnię państwa Wirthów. Tegoroczny kiermasz rozpoczął się w sobotę, zakończył zaś wczoraj. Ostatni dzień przeznaczony był przede wszystkim dla młodzieży szkolnej.

Danuta Chlup

Książki rozstawione były na stojakach w całej sali Domu PZKO. Oferta była przejrysta, każdy mógł wziąć do ręki dowolną publikację i przyjrzeć jej się z bliska. Największą część stanowiła literatura dziecięca, w tym popularne serie książkowe dla dzieci i młodzieży, pięknie ilustrowane wydania klasycznych baśni, papierowe szopki do wycinania i sklejania. Oferta literatury dla dorosłych była nieco skromniejsza, lecz znalazły się w niej zarówno romanse, jak i powieści sensacyjne, klasyczne kryminały i pozycje z innych gatunków. Nie brakło nastrojowych powieści świątecznych polskich autorów – Katarzyny Michalak, Krystyny Mirek i innych. Bogata była oferta autorów związanych z naszym regionem. Zawiarała m.in. świeże nowości wydawnicze: „Pamięć” – tomik wierszy Renaty Putzlacher z ekslibrisami Zbigniewa Kubeckiej, polsko-czeskie „(Pół)prawdy i mity o Polakach i Czechach” Izabeli Wałaskiej,

„Przełom” – debiut powieściowy Małgorzaty Bryl-Sikorskiej. Ostatnia z autorek przedstawiła swoją książkę w sobotę w „Kawiarence pod Pegazem”. Wirth oferował również duży wybór tematycznych kalendarzy ściennych na przyszły rok. – Przywieźliśmy dużo literatury dziecięcej, ponieważ w poniedziałek przyjdą na „Kiermasz” dzieci z przedszkoli i szkół. A poza tym rodzice i dziadkowie kupują dzieciom książkowe prezenty – mówił w weekend „Głosowi” Zenon Wirth. Dodał, że kiermasze w Jabłonkowie organizowane są już od 25 lat. Ci, którzy odwiedzali je, będąc uczniami, teraz kupują książki swoim dzieciom. Książki dla dzieci wybierały m.in. Dana Stowiołek z Jabłonkowa oraz Tatiana Ruszowa z Bystrzycy. – Jesteśmy tu razem z mężem. Kupujemy przede wszystkim książki dla dzieci, te dla dorosłych wypożyczamy w bibliotece. Z myślą o ośmiolletniej wnuczce wybrałam wycinanki, dziewczynka lubi wycinać i robić różne robotki – zdradziła Ruszowa. Choć nie mieszka w Jabłonkowie, co roku stara się być na Świątecznym Kiermaszu Polskiej Książki. ■

• Oferta książek była bardzo różnorodna. Goście Świątecznego Kiermaszu Polskiej Książki mieli z czego wybierać. Fot. DANUTA CHLUP

Z miłości do Mickiewicza i Ojczyzny

Urodziny Mickiewicza zorganizowała Macierz Ziemi Cieszyńskiej i Kongres Polaków w RC przy współudziale Państwowej Szkoły Muzycznej im. I. Paderewskiego w Cieszynie – to właśnie w murach tej placówki w sali, w której przed stu laty obradowała Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego, zrealizowano bogaty słowno-muzyczny program poświęcony Mickiewiczowi. – To jeden z trzech elementów całego projektu „Śladami Adama Mickiewicza” – wyjaśniała Marta Kawulok, prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej. – O pomoc w jego realizacji zwrócił się do nas pomysłodawca i pasjonat twórczości wieszcz, Władysław Kristen (na zdjęciu), a całość obejmowała zorganizowanie wyjazdu na Białoruś i spotkanie z mieszkającymi tam Polakami oraz wystawę „Adam Mickiewicz – z myślą o Ojczyźnie”. Prośbę o dofinansowanie wyjazdu skierowano do Senatu RP, ale niestety nie udało się pozyskać odpowiednich środków. To nie zniechęciło grupy pasjonatów z Zaolzia, która za własne pieniądze (i dzięki pomocy transportowej z Biura Turystycznego „Ondraszek” z Cieszyna) wyjechała na Białoruś i Litwę w dniach od 28 czerwca do 2 lipca. Trasa wyprawy biegła przez Kobryń (grób rodziny Mickiewiczów), Muzea Adama Mickiewicza w Zaoziu i Nowogródku, Baranowice, jezioro Świtez, aż do Wilna. Podobny wyjazd zorganizowano przed dwudziestu laty, a jego inicjatorem był również Kristen. – Wszystko zaczęło się w Gimna-

Fot. SZYMON BRANDYS

zjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej – tłumaczył „Głosowi” pasjonat. – Mielśmy wspaniałego polonistę Józefa Niemca. On nas rozkochał w Mickiewiczu. Przez cały 1955 rok, czyli setną rocznicę śmierci wieszca, analizowaliśmy utwór po utworze. Profesor jeździł też z wykładami do miejscowych kół PZKO i zabierał mnie ze sobą jako recytatora. Popis nie tylko recytatorskich, ale też aktorskich umiejętności Kristen dał podczas piątkowej wieczornicy. Brawurowe wykonanie „Koncertu nad koncertami”, czyli fragmentu Księgi XII „Pana Tadeusza”, zabrzmiało na tle akompaniamentu pianisty Witolda Pierkowskiego z cieszyńskiego Instytutu Muzyki UŚ. „Wielką im-prowizację” z III. części „Dziadów” odegrał reżyser i aktor Bogusław Ślupczyński, a wiersze i scenki z życia Mickiewicza zaprezentowali

uczniowie Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie pod opieką Władysława Kubienia. O komentarz historyczno-literacki postarała się polonistka Regina Kapała z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, która razem z Władysławem Kristenem przygotowała scenariusz wieczornicy. Jeden z wierszy przeczytał również Bogusław Chwajol, a całość zakończył Tomasz Piwko, śpiewając utwór „Polaty się lży” do słów Adama Mickiewicza i muzyki Ignacego Jana Paderewskiego. W akademii wziął udział konsul generalny RP w Ostrawie Janusz Bilski. Imprezie towarzyszyła wystawa „Adam Mickiewicz – z myślą o ojczyźnie” zorganizowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC. – Materiały, czyli zdjęcia, portrety, artykuły, dokumenty, strony tytułowe dzieł Mickiewicza, pochodzą od osób prywatnych, z Ośrodka Dokumentacyjnego, Śląskiej Biblioteki Cyfrowej i innych bibliotek – mówił autor ekspozycji Marian Steffek. – Polski wieszcz jest bliski temu terenowi. Już w latach 70. XIX wieku Czytelnia Ludowa w Cieszynie prezentowała jego dzieła, organizowała wieczory mickiewiczowskie, a jednym z ich organizatorów był Jan Kubisz. Po wizycie na zamku w Cieszynie wystawę można będzie obejrzeć w Kongresie Polaków w Cz. Cieszyne, a docelowo będzie ona wędrowała po szkołach po obu stronach Olzy. (szb)

90 lat przedszkola

• W piątek wieczorem w odnowionej sali kinowej w budynku Urzędu Miejskiego w Jabłonkowie odbyła się kolejna w tym mieście jubileuszowa uroczystość. Polskie przedszkole obchodziło 90. rocznicę istnienia. By zabawić publiczność, dzieci pokazały, co potrafią. Były tańce, śpiewy, recytacje. Całość występu upełniła niezauważalnie, w niejednym oku pojawiła się łza, szczególnie podczas końcowych przemówień. Więcej zdjęć oraz film z jubileuszowej uroczystości zobaczycie na naszej stronie internetowej www.glos.live. (endy) Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

»Jasełka« wróciły po latach

Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Bukowcu w ub. tygodniu aż czterokrotnie wystawiły „Jasełka” Wandy Chotomskiej. Oprócz dwóch przedstawień dla wszystkich zainteresowanych były także dwa przedpołudniowe dla okolicznych szkół. Podczas głównych popołudniowych spektakli w czwartek i w niedzielę sala Domu PZKO pękała w szwach.

Danuta Chlup

W czwartek „Jasełka”, oprócz miejscowych, obejrzeli także goście z Bielska-Białej, w niedzielę pojawili się m.in. wójt Bukowca – Monika Czepechorowa oraz Piosku – Věra Szkanderowa. Wójt Bukowca przekonywała, że udziału w przedstawieniu nie traktuje jako obowiązku. – Bardzo cieszyłam się na to przedstawienie, to już taka tradycja, której by nam tu brakowało – śmiała się Czepechorowa. Dzieci zachwyciły publiczność

świetnym wykonaniem, piękna była muzyka i kostiumy. Prócz kołęd zabrzmiały także „diabelski” rock oraz rytmy orientalne, świetnie pasujące do scen rozgrywających się w zamku króla Heroda. Do scen pasterskich zostały natomiast wkomponowane góralskie melodie. Tekst Chotomskiej sam w sobie był gwarancją dobrego przedstawienia, natomiast uczniowie bardzo dobrze opanowali swoje role. Na scenie czuli się swobodnie, grali przekonująco. W spektaklu wzięli udział wszyscy uczniowie i przedszkolaki. Najmłodszy aktor miał dwa lata, najstarszy jedenaście.

• Polska szkoła w Bukowcu za-grała cały szereg przedstawień. Ostatnio są one wystawiane co drugi rok. Przedostatnią sztuką była „Syrenka” (2016), w 2014 „Kopciuszek”, dwa lata wcześniej „Śnieżka”. W przeszłości szkoła wystawiła m.in. „Calineczkę”, „Jagienkę i smoka”, „O szkodliwej Hance i złej Marynie”. Zdjęcia zrobił-e. Fot. DANUTA CHLUP

1978

był niepowtarzalnym rokiem w historii wszystkich Polaków mieszkających w Bukowcu. Wtedy bowiem otwarto nowy Dom PZKO, w którym do dziś toczy się całe życie kulturalne. W 1996 roku została w nim wybudowana scena, na której wystawiono wiele przedstawień szkolnych. Została ona otwarta dokładnie 15 grudnia 1996. Wystawiono wtedy „Jasełka” Wandy Chotomskiej, które po 22 latach zostały przypomniane.

Recytatorzy, którym się chce

Konkurs recytatorski jest adresowany do wszystkich szkół z polskim językiem nauczania w regionie. Jesienią odbyły się w nich eliminacje szkolne, kolejnym etapem były eliminacje obwodowe, które zorganizowano w Jabłonkowie, Czeskim Cieszynie i Trybunicy. – Co roku do etapu obwodowego kwalifikuje się około 300 uczniów i w tym było podobnie – mówiła Grażyna Sikora, wicedyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej im. Jana Kubisza w Gnojniku i zarazem organizatorka konkursu. W finale wystąpiło 66 młodych recytatorów. – Dzisiejsze zmagania toczą się w pięciu kategoriach wiekowych, od klasy pierwszej do klasy dziewiątej. Repertuar jest oczywiście bardzo różny. Młodzi uczniowie lubią wierszyki dla dzieci, ale mamy również dużo klasyki, utworów Juliana Tuwima, Jana Brzechwy, Agnieszki Fronczek. Z kolei starsi uczniowie często wybierają wiersze bardziej ambitne,

na przykład Ludwika Jerzego Ker-na, Wisławy Szymborskiej, a nawet Czesława Miłosza. Mamy też sporo autorów współczesnych – przyznała Grażyna Sikora. Zasiadająca w komisji jurorskiej Joanna Wania z Teatru Cieszyńskiego chwaliła młodych wykonawców. – Z roku na rok poziom językowy uczestników tej imprezy jest wyższy. Dzieci robią mniej błędów, a ich polszczyzna jest coraz lepsza. Dodatkowo, młodzi recytatorzy uwzględni-li uwagę, jakie przekazywaliśmy im podczas poprzednich przesłuchań. Widzimy, że skorzystali z naszych rad, jednak najbardziej cieszy, że tylu młodym się chce. Że poświęca-jąc swój czas, by uczyć się wierszy – stwierdziła Joanna Wania. Podobnie mówił Karol Suszka, były dyrektor Teatru Cieszyńskiego. – Dziękuję, że zgodziliście się na nauczanie tych tekstów i na zmierzanie się ze straszną treścią, jaka towarzyszy wyjściu na scenę – mówił. (wik)

• Finałowe przesłuchania trwały w gnojnickiej szkole przez całe piątkowe przedpołudnie. Fot. WITOLD KOZDOŃ

Lista zwycięzców

W kategorii I zwyciężył Jakub Wodecki (Karwina-Frysztat) przed Barbarą Smilowską (Gnojnik) i Pawłem Kaletą (Jabłonków/Nawisie).

drugi był Tadeáš Trzaskalik (Karwina-Frysztat), a trzecia Anna Jirawska (Sucha Górna).

W kat. III najlepsza okazała się Magdalena Ewa Kmet (Czeski Cieszyn), drugie miejsce zajął

Krystian Stonawski (Czeski Cieszyn), a trzecie Justyna Navrátil (Bystrzyca).

W kat. IV pierwsze miejsce jurorzy przyznali Adamowi Białanowi (Bystrzyca) i Emie Tom-anek (Jabłonków), drugie Jakubowi Polańskowi

(Czeski Cieszyn) oraz trzecie Mateo Ruckie-mu (Wędrzynia).

W kat. V zwyciężyła Nina Katruśak (Czeski Cieszyn), druga była Joanna Grudzińska (Będowice), a trzeci Mateusz Morawiec (Karwina-Frysztat).

W SKRÓCIE

Znawcy małej ojczyzny

Uczniowie polskiej podstawówki w Jabłonkowie wiedzą, co znaczy być z „tu stela”. Przekonali o tym organizatorów konkursu pn. „Tustela”, który jabłonkowski ratusz przygotowuje co roku dla uczniów klas dziewiątych. Startujące w nim trzyosobowe drużyny muszą wykazać się znajomością historii, geografii, kultury i gwary jabłonkowskiego regionu.

We wtorkowych zmaganiach konkursowych rywalizowało z sobą dziesięć drużyn dziewiątoklasistów z jabłonkowskich szkół. Cztery pierwsze miejsca zajęły ekipy z polskiej podstawówki, sześć kolejnych reprezentanci czeskiej szkoły. Najlepiej spisał się zespół w składzie: Agnieszka Szotkowska, Natalia Gazur i Marek Kapsia. Gratulacje oraz wartościowe nagrody przekazał zwycięzcom burmistrz Jiri Hamrozny (sch)

Gody na ludowo

Cieszyński Ośrodek Kultury zaprasza na przedświąteczny cykl imprez folklorystycznych „Na ludowo...” – Transgraniczne Dni Kultury Ludowej. Rozpocznie się dziś 11 grudnia o godz. 17.00 prezentacją „Bacowie i Wałasi. Współczesne szataśnictwo na pograniczu polsko-słowackim”. Gościem spotkania będzie Józef Michałek, który opowie zebranych o życiu w górach. Wydarzeniu towarzyszyć będzie pokaz gry na instrumentach pasterskich oraz występ kapeli góralskiej.

W środę i czwartek 12 i 13 grudnia o godz. 16.00 Dom Narodowy zaprasza na warsztaty rękodzieła dla dzieci pt. „Świąteczne bombki”. W ich trakcie najmłodszy nauczą się tworzyć eko-gwiazdki i inne nietypowe ozdoby świąteczne. Z kolei w czwartek 13 grudnia o godz. 17.00 gościem Domu Narodowego będzie prof. Daniel Kadłubiec. (wik)

»Saga cieszyńska« przy Głębokiej

Latem ukazała się długo oczekiwana saga roku Niedobów pióra Andrzeja Niedoby, uznanego wiślańskiego twórcy i dziennikarza. Na dwustu stronach „Rzeki niepokornej. Sagi cieszyńskiej” autor z charakterystyczną swadą opisuje rodzinne dzieje od czasów sprzed wybuchu I wojny światowej aż do lat najnowszych. W tle rodzinnych radości i dramatów toczą się wielkie dzieje, a bohaterowie sagi często powracają do Olzy, gdzie odbija się cały XX wiek ze swoim chaosem, jaki dotknął ziem Śląska Cieszyńskiego i terenu zwanego Zaolziem.

W piątek, 14 grudnia, miłośnicy twórczości Andrzeja Niedoby będą mieli okazję do dyskusji z tym znanym publicystą i dramaturgiem, autorem reportaży oraz sztuk teatralnych. O godz. 17.00 spotkanie autorskie organizuje bowiem Biblioteka Publiczna w Cieszynie we współpracy z Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach. Dyskusję w kamienicy przy ul. Głębokiej 15 poprowadzi Michał Sikora. (wik)

Fotografie już są, kalendarz wkrótce

Wszystko wskazuje na to, że „Kalendarz Śląski” na 2019 rok będzie można kupić już w najbliższy piątek. Cykl fotografii autorstwa Mariana Siedlaczka, otwierających w nim poszczególne miesiące, można już oglądać – i to w powiększonym formacie. W piątek wieczorem w kawiarni literackiej „Avion” w Czeskim Cieszynie odbył się wernisaż wystawy.

Danuta Chlup

• Marian Siedlaczek tym razem sporządził portrety artystów. Fot. DANUTA CHLUP

nudzić tych czytelników, których sztuka nie zajmuje aż tak bardzo. – Będzie więc o sztuce i o teatrze, ale też o PZKO czy też o nowościach wydawniczych – dodała redaktorka. W „Kalendarzu Śląskim 2019” znajdziemy portrety następujących

osób: Zbigniewa Kubiczki, Barbary Kowalczyk, Władysława Szpyrca, Zbigniewa Kalety, Dariny Krygiel, Noemi i Filipa Macurów, Bronisława Liburdy, Daniela Sedláček, Leszka Kaliny, Renaty Putzlacher, Julii Polok i Jacka Sikory. Siedlaczek

zdradził, że najszybciej mu poszło z fotografowaniem dwóch panów – Liburdy i Szpyrca.

Zdjęcia Mariana Siedlaczka można oglądać w „Avionie” do końca stycznia przyszłego roku. ▲

Powrót Noemiracles

Od premiery pierwszej płyty pięćcioosobowej grupy Noemiracles minęły już cztery lata. Krążek „Ponad wszystko” zawierał w większości piosenki napisane w języku polskim oraz kilka angielskich. – Zdecydowaliśmy, że spróbujemy swoich sił na czeskim rynku muzycznym – przyznaje Macura. – Kiedy już zbieraliśmy kilka czeskich utworów i kilka tłumaczeń z poprzedniego albumu, to zabraliśmy się do pracy i w zeszłym roku weszliśmy do studia.

Część materiału została zrealizowana w Bielsku-Białej, a część w Pradze. Stolica Czech stała się również tym teledysku do piosenki „Monogram”, w którym wystąpiło muzyczne małżeństwo Macurów – klawiszowiec Filip i Noemi. Klip można obejrzeć m.in. w serwisie YouTube, a jego promocja wraz z premierą całej płyty miała niecodzienny charakter – 30 listopada zespół zaprosił fanów do siebie do domu. Wydarzeniu towarzyszył bowiem koncert, który odbył się w zespołowej sali prób. Wcześniej można było kupić ekskluzywną wejściówkę, a w dniu promocji śledzić wszystko na żywo na profilu grupy na Facebooku.

Oryginalny jest również sposób wydania płyty. Najnowszy krążek CD został zapakowany w ręcznie zszywaną prostokątną kopertę z tworzywa sztucznego, zamykaną

Fot. ARC

CD do wygrania

Dwie osoby, które do czwartku do godz. 12.00 prawidłowo odpowiedzą na pytanie konkursowe, otrzymają specjalne wydanie albumu „Návrat”. Jaki tytuł miała piosenka „Monogram” w polskim oryginale z pierwszej płyty zespołu? Piszcie na adres: info@glos.live

na gumkę. W środku znajduje się też składany plakat.

– Spełniło się nasze kolejne marzenie – dodaje młoda piosenkarka. – Ten nasz tytułowy powrót zawiera się chyba najbardziej w dwóch piosenkach, które znalazły się na płycie – „Cesta domu” i „Třístí” – obie dotyczące historii mojej rodziny. Cała płyta „Návrat”

wkrótce będzie dostępna w internetowych serwisach muzycznych – m.in. Spotify i iTunes. Zespół Noemiracles powstał w 2012 roku. Obecnie gra w składzie: Noemi Macura – wokal, Filip Macura – klawiszowe, Mateusz Fajkus – gitara basowa, Tomasz Wałach – gitara elektryczna, Samuel Bocek – perkusja. Swoją najbliższą koncert

grupa zagra w piątek przed Doem Kultury „TRISLA” w Trzyczynie o godz. 16.00. (szb)

POLSKI BIZNES (8)

Sam sobie sterem, żeglarzem, okrętem...

Z wykształcenia jest inżynierem stalownikiem, lecz zawsze bardziej pociągało go słowo pisane. Z tego powodu Bronisław Ondraszek w latach 90. założył małe prywatne wydawnictwo.

– Skończyłem Polskie Gimnazjum w Czeskim Cieszynie i chciałem studiować polonistykę. Ojciec powiedział jednak, że mam iść do huty. Poszedłem więc na studia do Ostrawy, skończyłem Akademię Górniczo-Hutniczą. Z zawodu jestem stalownikiem. Pracowałem w stalowni piętnaście lat. Praca na zmiany mi nie odpowiadała, dlatego po zmianie ustroju, na początku lat 90., postanowiłem uruchomić własną działalność. Najpierw to była działalność reklamowa, wypuszczaliśmy na rynek kalendarze i tak dalej – Ondraszek opowiada o początkach biznesu.

Kuzyn i sąsiad Ondraszka, znany publicysta i poeta Kazimierz Kaszper, tak zachęcił go do obcowania z książkami, że marzyła mu się praca z nimi związana. Zdecydował się na działalność wydawniczą. Najpierw założył wydawnictwo ze współnikiem. Razem wydawali książki regionalne, pierwszą pozycją była skromna książka o rzece Stonawce. Później powstał album „Olza” z bogatym materiałem zdjęciowym. – Ta pozycja odniosła niesamowity sukces, ponieważ w tamtych czasach nie było na rynku książek regionalnych. Sprzedaliśmy 12 tysięcy egzemplarzy „Olzy”. To był rekord – wspomina wydawca.

Później wydawali kolejne książki o regionie, lecz było coraz trudniej, ponieważ pojawiła się konkurencja. W 1999 roku Ondraszek założył własną firmę. W tej chwili ma dwa wydawnictwa: Beskidy w Wędrzynie oraz Region Poprad na Słowacji. Na czele słowackiego wydawnictwa stoi Karol Nowak, który pochodzi z Lesznej Dolnej, lecz po studiach zamieszkał u podnóża Tatr. Na Słowacji Ondraszek wydaje przede wszystkim luksusowe albumy ze starymi pocztówkami.

Siedziba wydawnictwa Beskidy mieści się w domu Ondraszka w Wędrzynie. Większość

czynności związanych z przygotowaniem książek do druku, ich ekspedycja i sprzedaż wykonuje sam. Na umowę zlecenie współpracują z wydawnictwem korektorzy i tłumacze. Ondraszek wydaje bowiem książki w kilku językach: polskim, czeskim, słowackim, ale też na przykład węgierskim i greckim. – Na różne języki tłumaczymy książki nt. zdrowia i zdrowego trybu życia. Te najlepiej się sprzedają – śmieje się Ondraszek.

W tej chwili rynek w regionie jest już, zdaniem Ondraszka, przesycony regionalnymi wydawnictwami. Dlatego wydaje tego typu książki wyłącznie na zamówienie gmin. Ostatnio ukazała się dwujęzyczna publikacja o Gródku, wcześniej o Bukowcu. Niedawno wydawnictwo Beskidy wypuściło na rynek także książkę Jarosława Jot-Drużyckiego „Nie tylko Gorolski więcej niż Święto”.

W mniejszym stopniu Ondraszek wydaje beletrystykę. Kilka lat temu dzięki niemu na półki księgarskie trafiło wznowione wydanie „Ondraszka” i „Czarnej Julki” Gustawa Morcinka. Współpracuje z czeskimi i słowackimi autorami, m.in. z Ireną Fuchsovą, autorką literatury kobiecej. Udało mu się nawiązać współpracę z Jozefem Banášem, słowackim politykiem, dyplomata i pisarzem. Jej owocem jest czeskie wydanie książki pt. „Idioti v politice”. Ondraszek nabył także prawa autorskie do czeskiego tłumaczenia książki Banáša o M.R. Štefániku.

Do nowości wydawnictwa należy książka Pavla Foltána pt. „Karel mezi námi”, która – jak spodziewa się wydawca – może być białym krukiem na rynku wydawniczym. Jej bohaterem jest bowiem legendarny pieśniarz Karel Kryl. Ciekawy temat konfrontacji z obcą nam kulturą muzeumską porusza natomiast powieść czeskiej pisarki Marceli Marboe „Mami zabiła jsem... aneb příliš mnoho lásky”.

Ondraszek przyznaje, że największym problemem wydawcy jest dystrybucja. Nawet jeżeli współpracuje z dużymi hurtowniami

Fot. DANUTA CHLUP

i książki trafiają na półki księgarń, to w przypadku, gdy nie są one wyeksponowane w najbardziej widocznych miejscach, „giną” niezauważone wśród tysięcy innych tytułów. – Najbardziej liczę na promocję prowadzoną przez samych autorów – na spotkaniach autorskich, w sieciach społecznościowych. To przynosi o wiele lepsze efekty od pieniędzy wydanych na reklamę – przekonuje Ondraszek.

W najbliższym czasie planuje wydać książkę złożoną z rysunków Bronisława Liburdy. Ma się ukazać na rynku w styczniu lub lutym przyszłego roku. (dc)

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 1995
Branża: wydawnicza
Liczba pracowników: 1
Kontakt: Wydawnictwo Beskidy Wędrzyna 575
Tel. 736 608 678
www.beskydknihy.cz

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Przeceny, promocje i inne okazje

Minęły czasy, kiedy na duże przeceny i wyprzedaże trzeba było czekać do pierwszych tygodni nowego roku. Teraz na przełomie listopada i grudnia w handlu mamy tzw. Czarny Piątek, który przywędrował do nas z Ameryki. A potem kolejne piątki i całe tygodnie, kiedy to sprzedawcy robią wszystko, aby przyciągnąć uwagę kupujących. Bo czyż można oprzeć się takim cenom? I czyż można zignorować atakujące nas zewsząd napisy SALE ileś tam procent? Otóż nie tylko można, ale często trzeba. Bo wyprzedaże i przeceny mogą stać się powodem sporego rozczarowania i frustracji. Ale nie tylko obniżki i promocje czasami okazują się pułapką dla ogarniętego szaleem zakupów klienta. Sprzedawcy opanowali do perfekcji wiele sztuczek i chwytów marketingowych, które mogą kupującego sporo kosztować.

Promocje na niby

Bardzo często stosowaną praktyką sprzedawców jest eksponowanie tak zwanych promocyjnych cen towarów, które jednak w rzeczywi-

stości nie są żadną promocją. Na towarze znajduje się stara, wyższa cena, oraz nowa, często niższa o kilkadziesiąt procent. Często jednak przekreślona cena niewiele nam powie. Niektórzy sprzedawcy bowiem sprytnie dzień przed planowaną obniżką sztucznie zawyżają cenę. Klient jest przekonany, że zrobił świetny interes. Nie zdaje sobie sprawy z tego, że kilka dni wcześniej upatrzoną rzecz nabyłby po tej samej, niższej cenie.

Inny częsty chwyt sprzedawców to podsuwanie kolejnej sztuki tego samego, rzekomo przecenionego, towaru. I tak zamiast trzech jogurtów mamy cztery w tej samej cenie. Niby znakomita okazja, ale czy aby na pewno pamiętamy, ile jogurty kosztowały wcześniej?

Na pewno wiele razy zauważyliśmy też, że przy droższych produktach podawana jest cena nie za kilogram, ale np. za 100 gramów. Przy kasie klient często nie kryje oburzenia. Kupił bowiem kawałek lososia święcie przekonany, że całe opakowanie kosztuje 49 koron. Nie zauważył niestety, że to cena za 100 gramów produktu.

Popularnym chwytem sprzedawców, także internetowych, jest wmówienie klientowi, że określony produkt trzeba kupić od razu, bez namysłu, bo jutro już go nie będzie albo będzie o wiele droższy. Na stronach internetowych obserwujemy ten chwyt, kiedy próbujemy na przykład zarezerwować hotel on-line. Od razu wyświetlają się informacje, że zostały już tylko dwa miejsca w promocyjnej cenie albo że konkretną ofertę przegłąda w tej chwili kilka osób, więc warto się pośpieszyć. Innym częstym zabiegami marketingowym w sklepach internetowych jest oferowanie bezpłatnej przesyłki pod warunkiem, że kupimy więcej rzeczy, tudzież za jednym zamachem wydamy określoną sumę pieniędzy. Kupujemy więc także to, czego w zasadzie wcale nie potrzebujemy, byle tylko nie płacić za dostawę.

Z dziewiątką na końcu

Już genialny przedsiębiorca Bała wiele lat temu wiedział, że konsumenci są bardziej skłonni kupować buty, których cena kończy się cyfrą

9. W jego sklepach konsekwentnie kierowano się tą zasadą. Ceny takie wydają się atrakcyjniejsze dla klienta. Ludzie mają bowiem dziwną skłonność do zaokrąglania ceny w dół. Jest to upodobanie co prawda mało racjonalne, ale w handlu ma ogromne znaczenie. Klient powie, że buty kosztowały go 1800 koron, choć na rachunku widnieje cena 1799. Prawdopodobnie podświadomie próbuje uspokoić własne sumienie i usprawiedliwić przed samym sobą niemądry przebieg wydatek...

Jeżeli chcemy sprawić radość ofiarować jej po prostu bon podarunkowy. Sklepy skwapliwie to wykorzystują. Bony takie można kupić w każdej niemal perfumerii, sklepie z artykułami gospodarstwa domowego, w księgarniach... Sprzedawcy wiedzą bowiem, że klient płacący za sprawunki bonem podarunkowym często kupi jeszcze coś więcej. Niektórzy klienci zapomną o dacie ważności lub bon po prostu zgubią – a to dla sprzedawcy czysty zysk.

Kupujmy z rozważą

Powinniśmy zdawać sobie sprawę z tego, że obniżki cen, przeróżne promocje i rabaty nie są podyktowane miłością do klientów ani chęcią dogodzenia najuboższemu. Sklepy po prostu muszą opróżnić magazyny i zrobić miejsce dla kolejnych dostaw towarów. Wielu kupcom odpalają się nawet duże przeceny. Pozbywają się dzięki nim zapasów, przyciągając zarażem do siebie nowych klientów, którzy być może w przyszłości będą wracali, nie bacząc na ceny. Warto sobie bowiem uświadomić, że decyzje o nabywaniu ciągle nowych rzeczy i usług często są całkowicie nieopracowane, ale po prostu o zwykłą ostrożność i rozważę. W końcu to o nasze pieniądze w tym wszystkim chodzi. ▲

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

HRANICE –

KARWINA 16:29

Do przerwy: 10:13. Karwina: Marjanović 1, Mokroś – Brúna, Monczka 3/1, Chudoba 5, Użek, Piątek 2, Zbránek 3, Nedoma 6, Solák 5, Nantl 1, Drzyzga, Piątek, Růža 2, Zamarski 1. Zawodnicy Banika Karwina zwyciężyli na parkiecie Hranic różnicą klasy. Podopieczni trenera Marka Michaliski uniknęli popełnienia dużej liczby błędów technicznych, nastawiając się na dokładny i efektywny szczypliński.

Lokaty: Karwina 21, 2. Pilzno 18, 3. N. Weseli 17 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

RANKING FIFA: SKROMNY

AWANS POLAKÓW. W najnowszym rankingu FIFA piłkarska reprezentacja Polski plasuje się na 20. miejscu. Liderem w dalszym ciągu pozostaje drużyna narodowa Belgii, która wyprzedza Francję i Brazylię. Awans na 20. pozycję biało-czerwoni zawdzięczają remisowi (1:1) w starciu z Portugalią oraz... słabszej grze Peru. **LEWANDOWSKI GWIAZDĄ 14. KOLEJKI BUNDESLIGI.** Robert Lewandowski zaliczył w barwach Bayernu Monachium znakomite spotkanie z Norymbergą, wygrane przez Bawarczyków 3:0. Polski napastnik zdobył dwie bramki, trafiając do najlepszej jedenastki 14. kolejki Bundesligi. Ostatecznie niemiecki dziennikarze ocenili „Lewego” najwyższą notą spośród wszystkich piłkarzy uczestniczących w weekendowych meczach 1. Bundesligi. (jb)

Wygodny fotel lidera

EKSTRALIGA HOKEJA

ML. BOLESŁAW –

TRZYNIEC 1:4

Tercje: 0:1, 1:1, 0:2. Bramki i asy-

sty: 24. Vondrka (Kotvan) – 13. Christov (Novotný, Dravecký), 29. Dravecký (Christov, Kundrátek), 58. Svačina, 60. Polonský (Růžička, Matyáš). Trzynieć: Hrubec – Ger-nát, Roth, Galviňš, Kundrátek, D.

Przedświąteczne wystrzały

Zawsze w grudniu organizujemy zawody na zakończenie sezonu strzeleckiego – mówił „Głosowi” prezes klubu strzeleckiego w Nawsiu, Paweł Kubik. Klub istnieje od ponad 20 lat, ma ponad 20 członków, którzy co miesiąc biorą udział w zawodach. Raz jest to, dla przykładu, strzelanie z broni krótkiej, innym razem z długiej, zmienia się kaliber, rodzaje tarcz, celów, itd. Zawody te są przeznaczone wyłącznie dla członków. Natomiast dwa razy w roku są one otwarte dla zaproszonych gości. Oprócz wigilijnego wydania, jest też edycja marcowa – na rozpoczęcie sezonu. Dla laika brzmi to przerażająco: grupa ludzi, z jeszcze większą liczbą rozmaitej broni. Musi się

to skończyć tragedią... Nic bardziej mylnego. – Odkąd jestem prezesem, nigdy nie doszło do żadnego wypadku. Jest to rezultat zdrowego podejścia do sprawy – wyjaśnia Kubik. Broń palna to nic innego, jak narzędzie służące do obrony, jak i ataku, a także do sportu czy polowania. Stosując się do podstawowych zasad bezpieczeństwa i zachowując odpowiedni szacunek do broni, nic nie może się stać. Sprawdziliśmy, to działa. Będąc w tym temacie, zadaje sobie człowiek pytania, czy broń jest nam potrzebna, czy powinniśmy mieć do niej dostęp. Trudno na nie odpowiedzieć jednoznacznie, ale i historia nam podpowiada oraz wiele autorytetów, że

• Tomáš Wágner walczył jak zawsze zaciekle. Fot. mfkkarwina

całotgodniowego planu treningowego. – Moją piłkarską dewizą jest aktywny futbol. Tego wymagam od swoich podopiecznych – zaznaczył Hrnčár, który po przejściu drużyny daje szansę również piłkarzom pomijanym przez poprzednika, Romana Nádornika. Dotyczy to zwłaszcza Galuški, który w pojedynku z Jabloncem pokazał się z bardzo korzystnej strony. Galuška zagrał w ataku, obok Wágnera i Davida Guby. Karwiniacy rozpoczęli bowiem spotkanie w ustawieniu 4-3-3, co zmyliło ekipę Petra Rady do tego stopnia, że w pierwszym kwadransie gry goście z trudem zatrzymywali akcje ambitnie grających gospodarzy.

• Tomáš Wágner walczył jak zawsze zaciekle. Fot. mfkkarwina

Zmiana na korzyść Jablonca nastąpiła w 25. minucie, kiedy to po złym wybitciu piłki goście w łatwy sposób doprowadzili do wyrównania. Norbert Hrnčár wykazał się w drugiej połowie świetną intuicją podczas dokonywania zmian. Grę rozruszał Ba Loua, wprowadzony na murawę w miejsce Ondřeja Lingra. Właśnie po akcji napastnika z Wybrzeża Kości Słoniowej i strzale głową Guby gospodarze zdobyli zwycięską bramkę. – Zamknąłem oczy i potem już tylko hipnotyzowałem piłkę – zdradził Guba. Weekend należał również do piłkarzy Banika, którzy przed własną publicznością pokonali Bohemians

• Tomáš Wágner walczył jak zawsze zaciekle. Fot. mfkkarwina

1905 po bramkach Daniela Holzera i Patrizio Stronatego. Po przegranej Sparty Praga z Teplicami podopieczni trenera Bohumila Pánika wyprzedzają drużynę z Letnej różnicą dwóch punktów. ▲

gorc, Šidlík, Mrázek, Baranka, Černý – Dej, Lev, Schleiss – D. Květoň, Roman, Tybor – Kucsera, Š. Stránský, Zdráhal – Olesz, Szturc. Piątą z rzędu przegraną krótko skomentował trener Witkowice Jakub Petr. – Przez 60 minut byliśmy gorszym zespołem. Lokaty: 1. Trzynieć 55, 2. Liberec 49, 3. Hradec Kr. 49,... 7. Witkowice 41 pkt. (jb)

• Strzelectwo poza tym, że znacznie wpływa na nasze bezpieczeństwo, przynosi ogromną frajdę. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

(endy)

Podanie i strzał to dwa kluczowe elementy w unihokeju. Kto chce pobiegać, zapraszam do lasu

Hannes Öhman,
słynny fiński unihokeista

Unihokej pod dyktando szkół

W Hawierzowie odbyła się w piątek kolejna edycja mistrzostw polskich szkół podstawowych na Zaołziu w unihokeju. Z mikołajowym podtekstem i prawdziwym Mikołajem na widowni. Puchar dla najlepszej drużyny i dodatkowe smakołyki zdobyła PSP w Czeskim Cieszynie, wyprzedzając podstawówki z Gnojnika i Cierlicka.

Unihokej to bardzo szybki, dynamiczny sport – ocenił Smugała. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC po raz drugi włączył się w organizację hawierzowskiego turnieju. Podczas piątkowej rywalizacji wszyscy podkreślali jedno: nie wynik w tym turnieju jest najważniejszy. – Moim podopiecznym brakuje jeszcze doświadczenia. Tracimy sporo bramek i na pewno zabraknie nas w strefie medalowej. To jednak żaden wstyd, bo liczy się udział – stwierdził w rozmowie z naszą gazetą Zbigniew Letocha, koordynator wychowania fizycznego w PSP w Lutyni Dolnej. Jak dowiedzieliśmy się od Sabiny Suchanek, dyrektorki dolnolutyńskiej placówki, w szkole działa kółko unihokeja. – Raz na dwa tygodnie dzieci trenują pod wodzą doświadczonego szkoleniowca. To fajna sprawa – powiedziała Suchanek.

A jak dzieci skwitowały poziom tegorocznej imprezy? – Jest super. Kocham sport, a unihokej to moja ulubiona dyscyplina. Gram wyczynowo w barwach SFK Hawierzów, w więc czuję się jak u siebie w domu – stwierdził Tobiasz Klimsza, uczyszczający do piątej klasy PSP w Hawierzowie-Błędowicach. Do faworytów turnieju należała PSP w Gnojniku. Gwiazdor drużyny, Martin Nowak, skomentował cały zespół niczym doświadczony pracownik agencji PR. – Mam świetnie poukładaną drużynę. Naszym celem numer jeden jest zwycięstwo w całym turnieju – zapewnił. Na efekty tych słów trzeba było zaczekać do godz. 12.00. W końcu unihokeistom z Gnojnika zabrakło niewiele – a dokładnie to punktów z przegranego kluczowego starcia z Czeskim Cieszyńcem. – W zeszłym roku było odwrotnie, to my byliśmy drużyny, a Gnojnik pierwszy i Cierlicko. Za tę ostatnią drużynę trzymał kciuki prezes Macierzy Szkolnej w RC, Tadeusz Smugała. – Oczywiście kibicuję dzieciakom z mojej cierlickiej szkoły, ale chylę czoła przed wszystkimi zawodnikami.

Zdjęcia: JANUSZ BITTMAR

Tymczasem na mistrzostwach świata...

W hawierzowskim turnieju ze zwycięstwa radawała się PSP w Czeskim Cieszyńcu. Z kolei w zakończonych w weekend w Pradze mistrzostwach świata złoty medal obroniła drużyna Finlandii. Srebro wywalczyła Szwecja, brąz Szwajcaria. Czesi znaleźli się poza strefą medalową.

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach z dnia 10. 12. 2018

	Cieszyn, ul. Zamkowa	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,162	0,168
EUR	4,260	4,310
USD	3,730	3,820

	Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,168
EUR	4,230	4,330
USD	3,700	3,820

	Czeski Cieszyn, dworzec	
	kupno	sprzedaż
PLN	5,970	6,100
EUR	25,700	26,200
USD	22,400	23,100

BENZYN

Ceny paliw na stacjach z dnia 10. 12. 2018

	Bielsko-Biała, CH Auchan
E95	4,66 zł
ON	4,85 zł
LPG	2,17 zł

	Cieszyn, Circle K
E95	4,69 zł
ON	4,99 zł
LPG	2,32 zł

	Cieszyn, Shell
E95	4,67 zł
ON	4,97 zł

	Zebrzydowice, Orlen
E95	4,77 zł
ON	5,09 zł

	Czeski Cieszyn, Shell	
E95	32,70 kc	
ON	32,90 kc	(wik)

Ogłoszenia do «Głosu» przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu” przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literat. i Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1pl@rka.cz.

Czas na kalendarze

W najbliższy piątek o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie odbędzie się spotkanie promocyjne poświęcone regionalnym kalendarzom na rok 2019. Zaprezentowanych zostanie łącznie dziewięć wydawnictw, wśród których znajdują się „Kalendarz Śląski” pod redakcją Izabeli Kraus-Zur oraz „Kalendarz Ewangelicki – Ewangelický kalendář” pod redakcją ks. Janusza Kożusznika. Obok tych publikacji zaprezentowanych zostanie również siedem kalendarzy, jakie ukażą się w tym roku po polskiej stronie Śląska Cieszyńskiego.

Spotkania promocyjne organizowane w Książnicy Cieszyńskiej i poświęcone regionalnym kalendarzom stały się już lokalną tradycją. – Z pewnością nie zabraknie też niespodzianek, bo cieszyńskie ka-

lendarze ostatnimi czasy często raczą czytelników oryginalnymi dodatkami, efektownym designem, malowniczymi zdjęciami czy reprodukcjami obrazów, a także uznanymi nazwiskami autorów – przekazują organizatorzy wydawnictwa.

Dodają przy tym, że ukazywanie się tak dużej liczby periodyków tego typu na niewielkim Śląsku Cieszyńskim stanowi jeden ze znaków rozpoznawczych życia kulturalnego regionu. – Tradycja ta sięga swoimi początkami 1857 roku, kiedy to wydano pierwszy rocznik „Kalendarza Cieszyńskiego dla Katolików i Ewangelików”, zredagowany przez samego Pawła Stalmacha.

Patronat prasowy nad piątkową promocją będzie sprawował „Głos”. (wik)

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – KARWINA: Jízdní hlídka (12, godz. 19.00); **SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN:** O slunečniku, měsíčníku a větrníku (13, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Grinch (11-13, godz. 16.00); Zabójcze maszyny (11, 12, godz. 19.00); Po čem muži touží (12, godz. 17.30); Diabeł: Inkarnacja (11, 12, godz. 20.00); Mikołaj i spółka (13, godz. 16.00); Aquaman (13, godz. 17.30); Spider-Man Uniwersum (13, godz. 19.00); Doktor Martin (13, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Doktor Martin (11, godz. 17.30); Assassination Nation (11, godz. 20.00); Po čem muži touží (12, godz. 15.00); Klakson i spółka (12, godz. 17.00); Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda (12, godz. 19.00); Aquaman (13, godz. 17.00); Ballon (13, godz. 19.00); Diabeł: Inkarnacja (13, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Ten, kdo tě miloval (11, 12, godz. 17.30); Diabeł: Inkarnacja (11, 12, godz. 20.00); Spider-Man Uniwersum (13, godz. 17.30); Aquaman (13, godz. 20.00); **JABLONKÓW:** Mamma Mia! Here We Go Again (12, godz. 17.00, 19.30); **CZ. CIESZYN – Central:** CIESZYN – Piast: Grinch (11-13, godz. 15.30, 17.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1

SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 9.10 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Macierz Szkolna wraz ze Szkołą Podstawową i Przedszkolem im Żwirki i Wigury zapraszają w sobotę 15. 12. o godz. 14.00 i 16.00 na bajkę muzyczną „A może dwa orzeszki?” do Domu Kultury. Miejscówki do nabycia w dyrekcji szkoły. Przedszkolaki i uczniowie zapraszają w ramach obchodów 100-lecia niepodległości. **CZ. CIESZYN –** Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Hawlicka oraz SPKK zapraszają na premierę książki „Przełom” i spotkanie z autorką Małgorzatą Bryl-Sikorską, które odbędzie się w środę 12. 12. o godz. 16.30 w lokalu biblioteki. Fragmenty powieści czytać będzie Lidia Chrzanówna. **▲** Grudniowe spotkanie MUR-u odbędzie się w czwartek 13. 12. o godz. 17.00 w auli Gimnazjum im. J. Słowackiego. Wykład „O współczesnym ruchu ślązakowskim. Nurty, programy, formy organizacyjne” wygłosi Piotr Spyra. **HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE –** MK PZKO zaprasza na wspólną wigilijkę z przedszkolem 12. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. **KARWINA-RAJ –** Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 11. 12. o godz. 15.30. **OSTRAWA –** Zarząd MK PZKO

zaprasza na wigilijkę we wtorek 11. 12. o godz. 17.00 do „Restauracji Ratuszowej” przy placu Prokeša (w budynku nowego ratusza). Tradycyjnie z kolegami wystąpią „Niezapominajki”. **▲** Stolik Polski zaprasza na 12. 12. o godz. 17.00 do Klubu Atlantik (ul. Čs. legii 7) na wieczór tematyczny „Współczesna – Niepodległa: Co nowego w polskim życiu kulturalnym – prezentacja, wykład, konkurs z nagrodami”. Impreza organizowana jest przy wsparciu Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie.

WYSTAWY

CZESKI CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 33: do 11. 12. wystawa „Dr Wacław Olśzak, lekarz, działacz społeczny i burmistrz”. Czynna: od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00. **MIEJSKI DOM KULTURY, Karwina-Nowe Miasto:** do 19. 12. wystawa obrazów i grafik Oldřicha Bjorka. Czynna: po, śr, pt w godz. 9.00-15.00; wt, czw w godz. 9.00-19.00. **POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztacka 55/17:** do 31. 1. 2019 wystawa pt. „Karwina. Od soli do węgla”. Czynna: po, śr: w godz. 8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00. **DUŻA SALA WYSTAW MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Frýdecká 387:** do 14. 12. wystawa pt. „Pachnące stajenki II”. Czynna: od wtorku do piątku w godz. 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00. **▲ MAŁA SALA WYSTAW:** do

14. 12. wystawa Emmy i Bány Srncovej. Czynna: wt-pt w godz. 9.00-17.00, nie: 13.00-17.00. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 28. 2. 2019 wystawa pt. „Świat dzieci”; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. **▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Pavlovova 583/2:** do 31. 3. 2019 wystawa pt. „Architektura i kultura mieszkaniowa w czasach pierwszej republiki”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. **▲ SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyń, Polna 964:** stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. **▲ SALA WYSTAW w Pietwałdzie, K Muzeu 89:** do 31. 12. wystawa pt. „V žáru výhně”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

MUZEUM DUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 21. 12. wystawa grafik drzeworytowych Michała Klisia pt. „Oplatek”. Czynna: wt-pt w godz. 10.00-16.00; so i nie: w godz. 14.00-18.00. **WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn:** Czynne codziennie w godz. 9.00-18.00.

Kluby Kobiet i Seniora Cierlicko – Centrum, Kościelec, Stanisławice i Grodziszczy zapraszają swych członków na spotkanie klubowe w czwartek 13. 12. o godz. 16.00 do Domu Polskiego na Kościelecu.

ŻYCZENIA

Kochana Prababcia

STENIU PISZCZEK

w dniu Twoich 85. urodzin szczerze i serdecznie życzenia długich lat życia, przepełnionych zdrowiem, pogody ducha, pomyślności i ludzkiej życzliwości, dni pełnych słońca i radości oraz wszystkiego, co najpiękniejsze i najmielsze w życiu składają prawnuki Kubuś, Magdzia i Mareczek oraz najbliżsi.

Gr-680

WSPOMNIENIA

Zostały nam tylko wspomnienia

Dnia 9 i 10 grudnia minęło 35 lat od śmierci naszych Dziadków

CZESŁAWY DEMEL i BOLESŁAWA KONIECZNEGO z Suchej Górnej

O chwilę wspomnień proszą wnuczka Grażyna i wnuk Roman z rodziną.

Gr-639

Dnia 12 grudnia 2018 minie 2. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi i Babc

śp. ANNY WITOSZOWEJ z Karwiny

Z miłością i smutkiem w sercu wspomina córka Janka.

Gr-684

NEKROLOGI

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6 grudnia 2018 zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 93 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. GERTRUDA NOWAKOWA zamieszkała w Karwinie-Granicach

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 12 grudnia 2018 o godzinie 13.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie. Zmarła spocznie na cmentarzu w Starym Raju. W smutku pogrążona rodzina.

RK-146

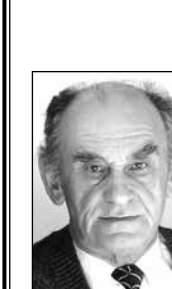
Człowiek szlachetny, odchodząc do wieczności, nie umiera – ale żyje w naszej pamięci.

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że dnia 6 grudnia 2018 zmarł po długiej chorobie w wieku 83 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Szwagier, Wujek i Kuzyń

śp. ROMUALD SALAMON zamieszkały w Karwinie-Granicach

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 14 grudnia 2018 o godzinie 13.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie, po którym nastąpi odprowadzenie na cmentarz do grobu w Karwinie-Mizerowie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-145

śp. RUDOLF KLUZ zamieszkały w Nawsiu

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 13 grudnia 2018 o godzinie 13.00 z kościoła ewangelickiego w Nawsiu. W smutku pogrążona żona Anna, córki Krystyna i Irena z rodzinami.

Gr-686

PROGRAM TV

WTOREK 11 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Niezwykłe losy **10.40** Wyrok (s.) **11.20** Skradziony kaktus **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Kawior tylko dla przyjaciół (film) **15.00** Zaginięcie aktora Bendy **16.10** Napisala: Morderstwo (s.) **17.00** Podróżomania **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Doktor Martin (s.) **21.00** Krasnal (s.) **21.45** Odpowiedni klub (film) **23.30** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **0.15** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna planeta **9.55** Niezwykłe młode **10.40** Skandale pierwszej republiki **11.05** Królestwo natury **11.35** Na pływali z Barry Levinsonem **12.05** Gwiazda Betlejemka **12.30** Nie poddawaj się **13.25** Chcesz je? **13.30** Wszystko, co lubię **14.00** Nr 9 Manaslu **16.30** Napoleon: Bitwa pod Borodino **15.25** Religie świata: Islam **16.20** Najważniejsza operacja II wojny światowej **17.20** Morski nomad **18.15** Kamu w Meksyku **18.45** Wieczorynka **19.00** Przez ucho igielne **19.30** Alois Martin David **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Najważniejsza broń II wojny światowej **20.50** František Ladislav Rieger **21.50** Lotnicze katastrofy **22.35** Tajne rozmowy Jackie Kennedy **23.30** Palec na spuście.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.00** Ulica (s.) **10.00** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.40** Weekend **22.40** Agenci NCIS (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Dr House (s.).

PRIMA

6.15 Atomówki (s. anim.) **6.35** My Little Pony (s. anim.) **7.15** M.A.S.H. (s.) **9.15** Ostry kurczak (s.) **10.30** Długa droga do szczęścia (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex na tropie (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Numer 112 **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Głina (s.) **22.55** Top Star magazyn **23.50** Numer 112 **0.45** Komisarz Rex na tropie (s.).

ŚRODA 12 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.55** Kawior tylko dla przyjaciół (film) **11.00** Doktor Martin (s.) **11.40** Czarne odno **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Sama Dance **16.00** Napisala: Morderstwo (s.) **16.55** Podróżomania **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Niepodpisany guzik (film) **21.40** Skrzydła Świąt (film)

23.30 Sprawy detektywa Murdocha (s.) **0.15** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Sto cudów świata **9.55** Napoleon: Bitwa pod Borodino **10.50** Bitwa o Brytanię: 1940 **11.50** Wojna na receptę **12.45** Nasza wieś **13.10** Muzyczne wędrówki **13.40** Folklorika **14.05** Kwartet **14.35** API – królowa gór Zachodniego Nepalu **15.20** Nasze tradycje **15.50** Klucz **16.15** František Ladislav Rieger **17.10** Rybi świat Jakuba Vágnera **18.05** Dar boży – historia czeskiej żywności **18.25** GEN – Galeria elity narodu **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.20** Geografia świata **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Podróż po wybrzeżu Kostaryki **21.30** Kamu w Meksyku **22.00** Malostranské humoreski (film) **23.30** Czerwony Karzel (s.).

Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Misja nowy dom **21.40** Młodsza o 10 lat **22.40** Agenci NCIS (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Dr House (s.).

PRIMA

6.05 Atomówki (s. anim.) **6.25** My Little Pony (s. anim.) **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.10** Ostry kurczak (s.) **10.20** Zew przeszłości (film) **12.10** Południowe wiadomości **12.25** Gliniarz i prokurator (s.) **13.25** Lekarz z gór (s.) **14.25** Komisarz Rex na tropie (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Numer 112 **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Błękitny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa w czeskim j. migowym **22.40** Ojcowie na wychowawczym (s.) **23.45** Numer 112 **0.40** Komisarz Rex na tropie (s.).

CZWARTEK 13 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.50** Dynastia Novaków (s.) **10.45** Zaginięcie aktora Bendy (film) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Uśmiechy Evaldy Schorma **14.40** Zbrodnia na poczcie (teatr TV) **15.30** Wszystko-party **16.10** Napisala: Morderstwo (s.) **17.00** Wszystko, co lubię **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Doktor Martin (s.) **21.55** Pr. dyskusyjny **22.50** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.35** Zbrodnia na poczcie (teatr TV) **0.25** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Morski nomad **9.55** Historia życia **10.50** Najważniejsza operacja II wojny światowej **11.50** Magazyn cieszcjanfaski **12.15** Chcesz je? **12.25** Nr 9 Manaslu **16.35** Najważniejsza broń II wojny światowej **13.40** Geografia świata **14.00** Samoloty, które zmieniły świat **14.50** Niezwykłe młode **15.35** Przygody nauki i techniki **16.05** Tadeáš Haenke **16.30** Zielnik **17.00** Hokej: Finlandia – Czechy (transmisja) **20.00** Rybi świat Jakuba Vágnera **21.00** Bedeker **21.30** Mały mnich **22.00** Człowiek przeciwko zagładzie (film) **23.30** Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Ulica (s.) **9.45** Misja nowy dom **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.00** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.40** Gwiazdne życie **22.15** Dług (film) **0.30** Dr House (s.).

PRIMA

6.15 Atomówki (s. anim.) **6.30** My Little Pony (s. anim.) **7.15** M.A.S.H. (s.) **9.15** Ostry kurczak (s.) **10.25** Rozdarte serca (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.30** Gliniarz i prokurator (s.) **13.30** Lekarz z gór (s.) **14.30** Komisarz Rex na tropie (s.)

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

ZOFIA KRAJCZY

Zasiadam w Zarządzie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Orłowej-Lutyni i – jak przekonują moje koleżanki i koledzy – żadna impreza w Kole nie może się odbyć bez mojego udziału. To oczywiście przesada, bo przy organizacji różnych przedsięwzięć pracuje nas znacznie więcej. Faktycznie jednak na co dzień staram się pomagać i z reguły udzielam się w kuchni, gdzie przygotowujemy różne potrawy. Przed listopadową wystawą połączoną ze „świniobiciem” pracowaliśmy na przykład już od wtorkowego popołudnia. Przygotowanie wszystkiego zajęło nam całe trzy dni.

Największą nagrodą za włożony wysiłek jest świadomość, że przyrządzone potrawy smakują gościom imprezy. Satysfakcja przychodzi, gdy cała impreza przebiega sprawnie, a przygotowane potrawy dobrze się sprzedają.

Obecnie jestem już na emeryturze. Całe swoje zawodowe życie związałam z handlem. Pracowałam w Orłowej i Rychwałdzie, mieszkam zaś w Orłowej.

Do PZKO wstąpiłam przed 48 laty, gdy skończyłam piętnaście lat. W Kole bardzo aktywnie udzielali się moi rodzice i oni wciągnęli mnie w tę działalność. Natomiast w dzisiejszych czasach trochę mało ludzi garnie się do społecznej pracy, choć generalnie nie jest jeszcze tak źle. Nasze Koło oczywiście także się zmieniło, nadal jednak jesteśmy zgraną grupą ludzi, która stara się ze wszystkim sobie radzić.

Udzielam się również w miejscowym chórze. W listopadzie tradycyjnie rozpoczął się Adwent, a ten czas pezetkawcy Orłowej-Lutyni co roku celebrują śpiewem. Na początku grudnia z naszym chórem wystąpimy w Stonawie, natomiast tydzień później zaśpiewamy w kościele w Orłowej. Potem będą święta Bożego Narodzenia, ale my myślimy już również o przyszłorocznym karnawale. (wik)

Fot. WITOLD KOZDOŃ

KWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. utwór Jana Kochanowskiego

2. imię żony Gorbaczowa

3. pochodna kwasu i alkoholu

4. dawna stolica Japonii

Wyrazy trudne lub mniej znane: NARA

KWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. szusują po nim narciarze

2. Alberto, włoski narciarz

3. dzieło malarza

4. między Atenami a Tebami

Wyrazy trudne lub mniej znane: KAZA

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie cytatu, którego autorem jest Tiziano Tarzani (1938-2004) – włoski reporter, dziennikarz i wieloletni korespondent w Azji:
„Dlatego podróżowanie niczemu nie służy. Jeśli ktoś nie ma nic w środku, nie znajdzie też nic na zewnątrz. Daremnie szukać po świecie czegoś, czego nie można odnaleźć...”

- 1.- 4. dawniej szczególne względy, amory

3.- 6. pierwiastek o symbolu Xe

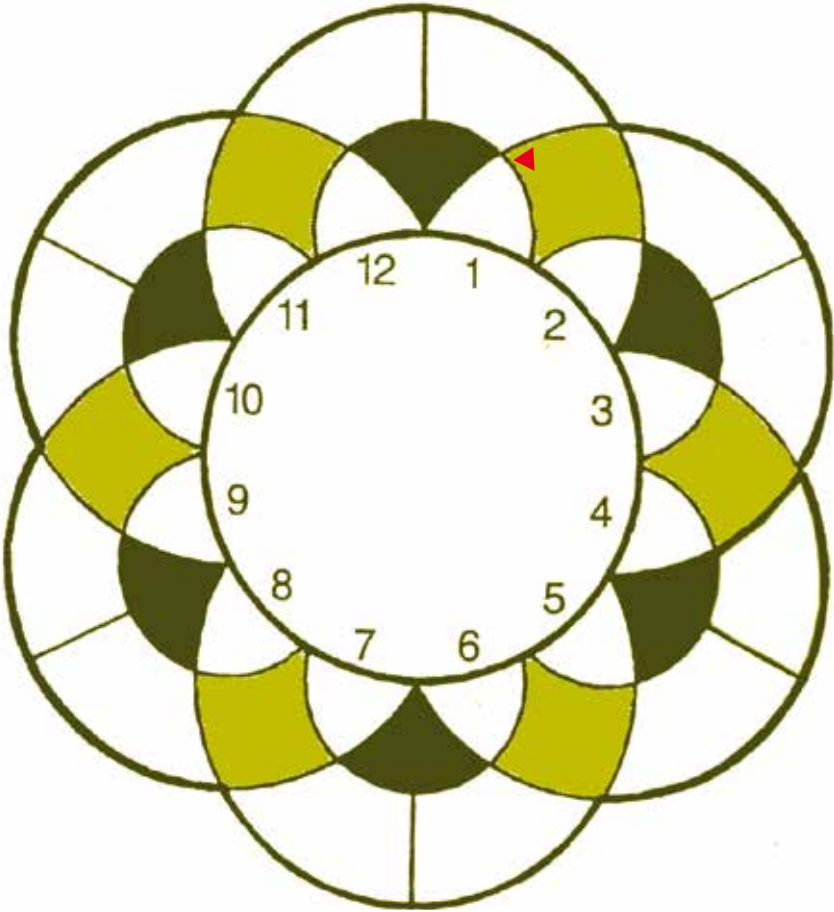
5.- 8. wyrębana polana

7.- 10. ogłada, umiejętność zachowania się

9.- 12. Walt..., twórca Myszki Miki

11.- 2. stop odlewniczy żelaza z węglem

Wyrazy trudne lub mniej znane: AWANSE

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 21 grudnia 2018 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 27 listopada 2018 otrzymuje Janina Wałach z Wędryni. Autorem wszystkich zadań jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 27 listopada:
1. KARK 2. ASTOR 3. ROLKA 4. KRAN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 27 listopada:
1. DOBA 2. OLEK 3. BEZA 4. AKAI
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 27 listopada:
CZARTA